

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. I kor. / Egy hóra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Egy új ellenség

Debrecen, november 20.

A csataldzsai vonalon, a középen ketté tört török csapatok mögül előugrott egy rém, ruházatra és fegyverzetre sem a törökökhöz, sem a bolgárokhoz nem hasonlatos és azt mondta:

— Majd én is segítek. Valaha azt mondták, amikor az emberek elszaporodtak: „nagyon sokan vagyunk, valamennyien nem birunk megélni: legfőbb ideje, hogy háboru, vagy kolera legyen és elvegyen valamit a főöslegből. Hát azt gondoltam: miért ne jöjjön egyszerre mind a kettő? A háboru is, meg én a kolera“. Az emberek úgy látszik, nagyon sokat tartanak fölöslegesnek maguk közül. A nagyhatalmak, a kulturájukra, emberbaráti érzéseikre büszke nagy európai államok bizonyosan ezért nem csaptak közbe a békéért. Nekik nem is az ember, hanem az ország volt a fölösleges. Ha odalenn összeveszekesnek, gondolták, végül is egy állammal kevesebb lesz és a többivel is könnyebb lesz beszélni, ha a birkózásba legyöngültek. A török úgy járt velük, mint az, aki a szajkó örökös nótájára hallgatott „ne félj, Mátyás! ne félj, Mátyás!“ Amikor a törökök már szinte kiterítve feküdtek, a diplomácia még mindig biztosította őket változatlan jóakaratról, az integritásról, meg egyebekről.

— Sokan, nagyon sokan vagytok egy-

másnak, emberek. Fiatal országok, jövőjük kezdetén állók betömik az ágyucsövekbe izomerejük, munkakészségük legjavát, odaadják a gránátszilánkoknak a nemzet testének legfrisebb, életerős husát. Halálmarsok kábitó nótája közben küldik a vészbe az apákat, a fiukat, ügyetlen vagy tulságosan merész tábornokok egy szava ezreket küld a biztos halál sáncaiba. És azt mondják, hogy ez a jövőért, az ország jövődő feilődéséért, nagyságáért történik. Hanem, hogy ez a jövő minél szebb, kövérebb legyen, ahhoz az kell, hogy minél kevesebben legyenek, akik él-érik, élvezhetik? A karéj kenyér, ugye kettő között sokkal többet ér, mintha tiznek kell rajta megosztozni?

— Segítek, segítek. Nemcsak én vagyok, jön a társam, a pestis. Pusztítok ezen az oldalon, pusztítok a másikon. Én irgalmasabb ellenfél vagyok, mint ti. A kit én céibaveszek, az huszonnégy órai vergődés után, kinnal-keservesen, de meghal. Nem teszem ki öt-hat napos halódásnak, operálásnak, hosszú tusának. Bolgár katonák, török katonák, hősök, — melyik halált választjátok?

— Rajta, gyertek Konstantinápolyba. Be gyönyörűen gondoltatok a parádét, amelyet a vértenger árán megakartatok szerezni. — Császári koronázás, új bizánci trónon. Keresztföltétel az Aja Szofia mecsetre. Királyok belovaglása meghódolt, leigázott, letört főváros utcáin. Veletek is megyek, ott is

várlak. Akartok koronázást tartani a járvány fertői között? Van kedvetek diadalmenetet tartani utakon, amelyeknél senkise tudja, mikor lép be a haial sorába?

Gyors volt a ti hóditó utatok. — az enyém még gyorsabb lesz. Nem állia az utamat semmi, amivel máskor az emberek sövényt állítottak elébem. Az orvosok nem érnek rá elébem állani: sebeket kötöznek, katonalábakat fűrészelnék, golyókat kutatnak rostává lött testekben. Utat nyit előttem a keleti piszok, a tudatlanság, az elővigyázatlanság. Hajrá! Ma még a csataldzsai vonalon vagyok, — holnap én leszek Kirk-Kilisszében, Úszkübben, Szalonikiben, Monasztirban. A szövetségesek legyenek egyek és összefogók az új veszedelemmel, az új ellenféllel. Velem szemben is? Hadd lássam: zseniális államfők, akik kétszerkettőre kiszámították egy ország széthasításának, megosztásának, kihasználásának dolgát, akiket ettől semmi sem térít el, — gondoltatok-e rám is?

— És ki tudja? Talán eljuthatok azokhoz a nagyhatalmakhoz is, akik olyan közömbösen, a zsebükbe nézve várták és kísérték alattuk a népek nagy öldöklését. Talán így jobban fogják becsülni az emberéletet, az erőt? Talán oktatás lesz ez nekik, hogy máskor ne hagyják szabadjára a háboru rémét, amikor megvan az erejük hozzá, hogy megfékezzék? Ha én közöttük leszek, akkor is azt fogják mondani: ennek így kel-

LEGSZEBB NYAKKENDŐK FEKETÉNÉL.

Vizparton

Irta: Krudy Gyula.

Februáriusban már beszélni kezdenek a vizek. A tél komor némaságából egyszerre különös és titkos sustorgás hallatszik a folyók mentén. A hó alól szürke víz jön elő és a barna partok között lomhán eleinte, majd később sebesebben iramlík ismeretlen állomások felé a havas ár. Friss örvények kerekednek a víz közepén és az ár, emelkedvén a partok között, locsogva nyaldossa a bokrok és fák gyökereit. A tavasz megindult már valahol a folyó felett és sustorogva, halkkal csevegve közeledik a vizen. A tavasz elsőbb a folyókon indul meg, de az ár felett támadó és járkáló széllel együtt elmegy az erdőkbe, falvakba, városokba. A mezőkön láthatatlanul támadnak a tavasz kis patakjai, melyek locsogva, gyöngén hullámozva folydogálnak a tavalyról itten maradt füvek és falevelek között. Barna, halott galyak nedvesen fekiúsznak összezsugorodva a hó alatt. a szél hiába üzi el a szürke felhők nyárait a hegyek fölé, az ég hasztalan kékiül a széltől. Ők tavalyiak, immár halottak maradnak s a földön támadó kis patakok lesodoriák őket a vizekbe, mélységekbe, ismeretlen helyekre, valamint a tél komorságában kimúlt kis állatkák csontvázait. A folyóból, a szürke vízből friss

kiáltások hallatszanak a néma rétekre és ha a hidon, a havas ár felett megállsz: az életet meglátod egy barna, parton álló fa görbe és fekete ágai között, vagy egy lassan szálló madár képében, amely a hullámos víz felett horgászlik, — hiába fúj csipős éjszaki szél a magaslatokról.

S az erdők milyen titkosak! A fák — nagyok és kicsinyek — mereven állanak a barna, lőtől szürke, víztől tarka földön s alakjuk az égre rajzolódik. — A fatörzseken nedvek folynak végig és az egész erdőben csak a víz locsog, különben mélységes és néma szomorúság vagon itt. Mész előre és hallgatózol. Titkosan csöndes minden. A tisztásokon harmatos pára lebeg, — ugyan mi történik itt, hol senki sem jár, csak a nappal, majd a különös éjszaka?

Egy réten, ahol álldogáltam és gyertyaszentelő-havát akartam meglesni, keskeny, nedves országút kanyarodott. A nap nyugovóra hajolt és az erdők, rétek szomoruaakká lettek. A keréknyomban a víz jegesedni kezdett és valahol a homályos, messziségben harangoztak . . .

A komp nem messzire volt a folyóparton, de mire odaértem, már leszállott az este. Amint a nedves országúton ballagtam az estében, egyszerre érezni kezdtem a tél szagát.

Estve még tél van; a vizek többé nem csörgedeznek s a néma alvás, a délutáni hangok és sustorgások után komorabb az igazi, fagyos téli éjéknél.

A komp a tulsó parton volt, éppen akkor kötöttek ki vele a legények. A barna folyó felett a deszkaalkotmány úgy lebegett, mint egy nagy, széles árnyék. A közepén lámpás égett, de azt csak sejteni lehetett, hogy ottan ég. Világos nyári estéken a tulsó parton levő kompon árnyak látszanak, amint ide-oda mozognak, tesznek-vesznek, ám most csak mormoló hangok hallatszottak nagy időközökben a csöndes, hidegülő folyó felett.

A révészház előtt a sötétben ült az öreg révész. Eleinte nem láttam, csak akkor vettem észre, midőn megszólalt. Jó estét mondott és tovább lógázta a lábát a hárságyon, ami az eresz alatt volt.

Ez az öreg révész emberemlékezet óta itt lakik és kezeli a kompot. Hajdanában bizony egymaga hajtotta keresztül a kompot emberekkel, állatokkal, szekerekkel együtt, de most megöregedvén, két legényt tart és ő maga a rongyos szürön ül és pipázik. Bizonyosan ismerte az apámat és nagyapámat is, de ő ezt soha se mondta. Vizparti emberek hallgató természetűek. Csak azt mondják, a mi szükséges.

— Tavaszodik, — kezdtem.

lett lenni, ezt az események kérlelhetetlen logikája hozta magával? . . .

— Hallottátok hírét a gazdának, aki mikor a szőlőjét a jég paskolta, egy doronggal közébe vágott a venyigéknek és azt mondta: „rajta, Uram Isten, ketten, majd többre megyünk!” Most a fordítottja esik ennek. Mikor az emberek egymást irtják, az Ur-isten segítséget küld a pusztításhoz: rajta, így többre megyünk!

Az aradi beszámoló

Összegezés Tisza beszédéből

Az országos jelentőségű nagy beszéd-ről, amelyen Tisza István gróf a bel- és külpolitikáról mondott rendkívül fontoságú dolgokat, egyik kiváló politikusunk fővárosi tudósítónk előtt a következőket mondta:

— Az ellenzék provokáló szándékot keresett abban a helvi körülmények által előidézett véletlenben, hogy Tisza István gróf november 18-ikán, ezen a nevezetes évfordulón tartotta beszámolóit s ezért ezt általános sztrájkjal és tüntetéssel iparkodott megzavarni. A tüntetést azonban elnyomta az a határtalan lelkes ünneplés, amiben Tiszát az aradi közönség részesítette s hogy mégis volt áldozata — egy megsebesült gyermekember személyében — a tüntetésnek, ezért minden felelősség a lelkiismeretlen igazgatókat illeti és terheli.

— Tisza a külpolitikai helyzet feitegetésével kezdte nagyszabású beszédét. Rendkívül szabatosan határozta meg a balkáni állapotokkal szemben a monarchia korrekt álláspontját, mely abban áll, hogy türelemmel és jó indulattal bizzuk a balkáni kérdés megoldását az elsősorban érdekelt balkáni népekre, de kérlelhetetlen vétőt kell mondanunk, mivel törekvéseink a monarchia biztonságát, vagy érdekszféráit érintik. Viszont Románia jogos törekvéseit éppoly egységesen kellene a magyar közvéleménynek felkarolnia, mint Albánia függetlenségé-

nek a védelmét, mert hiszen ez nemcsak magyar tradíció, hanem természetes erőgyarapítás is ránk nézve a szláv áradattal szemben.

— Ebből kiindulva a jogos felháborodás hangján ítélte el Tisza az ellenzéknek azt az eljárását, hogy az egységes magyar álláspont gyöngítésére babaparlamentet rendez s ott abban merül ki minden bölcsessége, hogy megneveszti Szerbiának a szarvát. Egész bünlajstromot olvasott rá Tisza a volt koalíciónak a feire, mely a nemzeti idealizmus képviselőjének hirdette magát, de nemzetközi vonatkozású tényeivel igen sokat ártott a magyar nemzet tekintélyének s még többet árt most, midőn szembe fordul a hazománvos magyar keleti politikáival s még az ő hozzájárulásával történt annexióért sem vállal felelősséget, hanem azt Ausztria nyakába igyekszik varrni.

— A szenzációs leleplezés erejével hatott Tiszának az a kijelentése, hogy ugyan-ez az ellenzék — Bécsbe szaladgál, ott árulkozik és áskálódik, ott keres segítséget a magyar kormány és a többség ellen.

— A belpolitikára térve át a jól teljesített kötelesség tiszta öntudatával mutatott rá Tisza arra, hogy mennivre igaz volt, midőn rendkívüli eszközökkel is biztosította a véderőreformját. Miv szánalmas és veszedelmes állapot volna az, ha a balkáni háború a monarchiát nem találta volna teljes katonai készenlétben, hanem a katonai kérdések miatti technikai obstrukció foivna ma is a magyar parlamentben!

— Tisza kimerítően felsorolta azokat az érveket, amelyek az ő és a többség eljárást igazolják azután pedig, megállapította, hogy a mai állapot orvoslásának első feltétele: a kisebbség meghájlása a többség akaratára előtt, még pedig úgy társai, mint személyi kérdésekben. A személyi kérdésre nézve különösen megjegyezte, hogy az más-kép alakul ő reá, mint Lukácsra nézve. Tisza, feladatának végeztével kész távozni a helyéről, de Lukácsot oly igaztalanul támadták, hogyha engedne ennek a támadásnak, fölládozna eddigi működésének eredményét.

— A jövőre nézve kijelentette Tisza, hogy a törvényhozás munkaképességének biztosítása érdekében szabálvoznai kell a

karhatalom kérdését meg kell alkotni a végleges hárszabályt és meg kell valósítani a választóúgy reformját, melynek iavaslatát a kormány pár hét múlva be fogja terjeszteni.

KISS FERENCZ teológiai tanár

Az egyházkerület közgyűlése

Ma folytatta a tiszántúli református egyházkerület közgyűlését, amelynek legnevezetesebb része volt a tanárválasztás, a hatodik teológiai tanszékre. A választás eredménye igazolta a mi reményünket, amelynek már kifejezést adtunk, hogy e tanszékre legérdemesebb és hivatottabb férfiu Kiss Ferenc egyházmegyei főjegyző, püspökladányi lelkész, esperes, akinek tudását, érdemeit mindenki elismeri. A gyakorlati teológiai új tanszékre más ember, mint ő, nem is kerülhet.

Általános örömet és meglepedést keltett ez az esemény. A főiskolai tanszék nemcsak pedagógust és tudóst, de a tudásban és jellemben egyéniséget is kíván, mert csak egy ilyen tulajdonokkal fölrüházott férfi ad díszet annak a tanszéknek és ad igazi tartalmat tárgyának. Ilyen tulajdonokkal ékeskedik Kiss Ferenc, akit bizonyára mindenki örömmel és szeretettel üdvözl, ui. díszes helyén.

A közgyűlés lefolyásáról egvébként tudósításunk a következő:

Mindjárt a gyűlés megnyitása után a gyűlés legérdekesebb tárgyának, a református teológián újonnan szervezett VI. tanszék és a főgimnáziumban megüresedett latin-magyar tanári állás betöltésének tárgyalásához kezdtek. A teológián a belmissziói tanfolyam vezetésére hárman pályáztak. — Névszerint Kiss Ferenc püspökladányi esperes-lelkész, Vargha Jenő ref. lelkész és Kádár Géza, a zilahi református egyház lelkésze.

A megejtett szavazások során összesen 16 szavazat érkezett be, melyek közül nyolc üres volt, nyolc pedig az első helyen jelölt Kiss Ferenc esperesre esett. Az egyházkerület így akadémiai tanáruul Kiss Ferencet választotta meg.

mindig itt aludt Vermes a révésznél. — Az egyik hárságyon ő, a másikon az öreg. Vermes nem tudott aludni gondolataitól, a révész az öregségtől. A csillagokat szemlélték és beszélgettek.

Mondják, hogy azért járt ide aludni Vermes, mert a lánya bolondot cselekedett. Ez a leány, gondolom, Juliskának hívták, a legszébb volt, a legedesebb volt. Ahogy egy virág felnő, vagy mint egy álom kibontakozik a szendergő ember lelkében, úgy nőtt föl Juliska. Am, hogy elmécskéje meghibbant, a mikor tizenhét éves korában a faluból elszökött és a városba ment nem valami jó célból: bizonyos. Vermes mindig itt aludt, mert megutálta a családját; nyári éjjeleken néha nagy tüzet raktak a révészszel a vízparton és a folyó neszelését hallgatták. Itt sóhajtott és busult az ötvenéves férfi. Folyóparton vannak olyan különös történetek, amelyeknek se elejük, se végük. Csak úgy hallja őket az ember a víz mormogásában . . .

Egyszerre kiáltás hallatszott a vizről, a feketeségből; majd a csiga nyikorgott és éneklés hallatszott. A révészlegények énekeltek és huzták a kompot. Az öreg figyelt a hangokra, aztán felém közeledett.

— Átmehetünk csónakon is. — mondta mérgesen.

— Miért?

— Mert részegek a bitangok. — Nem mondtam tán, hogy vásárosokat vittek? . . .

Később a vízre szálltunk és míg a folyón átkeltünk, mindig a parton lobogó tüzet néztem, amely mögött a nedves réteken, a lucskos erdőben ébredszik valaki.

— De a jég még nem ment el felülről, — felelt az öreg.

— Mégis járják a vizet.

Az öreg a pipába nyomta az ujját.

— Hát járjuk, járjuk.

Leültem mellé a hárságy szélére és a foyót néztem. A sötétség lassan rá-rászakadt a fodros vizekre. A tulsó partból most már semmi se látszott. A hangok is gyöngébbek lettek, de egy jó nagyot nyerített s ez világosan hallatszott.

— Vásárosok mentek, mormogta a révész, csak úgy, hogy el ne uniam magam.

Majd:

— Az ilyenek itallal kinálják a legényeket, azért.

Gondoltam, tehát még sokáig várhatok. Fázni kezdtem és mindenféle különös történetek jutottak eszembe, amik a környéken történtek. Hajdanában tolvai-, betyárvilág volt erre, bizonyosan itt keltek át a folyón azok is. Az öreg ismerhette őket és a zsákmányból néki is juttattak. A reszkető sötétség, ami a víz felett lebeg, mindent betakar.

— Vermes nagyságos ur is meghalt azóta. — mondta az öreg egyszerre ismét, — pedig nyáron még itt aludt, itt ni . . .

A kezével a hárságyra csapott és a folyó felé nézett. Majd fölállt és szerettem volna valamit kérdezni tőle, arról, aki meghalt, de úgy sem felelt volna.

Vermest ismertem s egyszerre megjelent előttem szép férfi alakja és különös története, ami: most az öreg révész eszembe juttatott. Persze, régen jártam erre s az öreg egyéb újságot nem igen mondhat.

Vermes birtokos ember volt s a folyó in-

neső oldalán lakott. Ötven éves lett s addig nem történt vele különös dolog. Élt, mint a birtokos emberek Magyarországon, családjával, — igen szép gyermekei voltak — s a tavaszi szántást soha el nem mulasztotta. A politikát nem nagyon szerette, de meggyőződésai voltak. Különben tetőtől-talpig gavallér volt és sokat tartott a tisztességre. — Olykor kocsijára ült s a városba hajtott tüzes lovaival. Két-három napig ottan mulatott, sok pénzt elköltött, hazamenvén, aiándékat vitt feleségének s gyermekeinek. A birtokos urak élete, ha nem valami lumpok, kártyázók, vagy szerető tartók, nyugodt és szép lefolyásu. Az ő életük országutja sima, nem ugyan örömföld és bánatok nélküli, de csöndes és emberesleges. A falusi urházakból a nagy vágyak és boldogtalan álmok száműztek. a bolondságokból is csak a szelidebb fajtaúak ismerősök a szántóföldhöz közel.

Mondtam, hogy szép gyermekei voltak Vermesnek?

Sok gyermeke volt, — tán nyolc, — mert a birtokos uraknál nem fukarkodik a jó Isten az áldással. Elég vagyonos ember volt ahhoz, hogy nevellhesse őket. De különösen volt egy leánya . . .

A fekete februáriusi égbe bámulok, csipős szél fúj a víz felől, az öreg tüzet rakott a parton. A száraz galy recsegve lobban lángra, a vizes fa meg sistergve, nyöszörögve birkózik a tüzzel. Az öreg háttal áll felém és kiterjesztett karjait a máglya fölé tartja. Fekete alakja, lengő szürke szakállával regényesen rajzolódik az éjbe. A lángok a víz szélét is megvilágítják és fényességük átlatkszik a fodros habokon. A máglya lobog és csipős füstje a földre lapul. Tavaly nyáron

A gin
ra pályáz
Gyula seg
ménye a
Szabó Gy
volt 8 szá

Ezutá
intézet üg
hallgatta
ték a kiki
tegye me

Letár
gyéknek
tozó fölte
nagyobbr

Elint
legü feleb
ceni és m
reformátu
tanári ka
ta le a k
kötelező

Ezer
dult meg
mondták
kötele k
naptól k
szüntetté
sület jav

A g

Elő

A b

tok szár

UG

Ug

ben uja

az ujab

etriük, r

nak hat

valamiv

lönösen

mak te

és Mag

Na

azokat

kitörés

tották,

és ma

tartoz

H

A

prizre

arnau

kat a

ha ele

kodni

sére a

tartot

lyos

katon

hogy

Szerb

M

A gimnázium latin-magyar tanári állásra pályázó U. Szabó Gyula dr. és Gulyás Gyula segédtanárok közötti választás eredménye a beérkezett szavazatok szerint U. Szabó Gyula dr. segédtanár megválasztása volt 8 szavazattal 7 ellenében.

Ezután a debreceni diakonissza-képző intézet ügyében kiküldött bizottság jelentését hallgatta meg a közgyűlés, mely után fölkerített a kiküldött bizottságot, hogy új irányban tegye meg lépéseit.

Letárgyalták a különböző egyházmegegyeknek különféle, az egyház kebelébe tartozó fölterjesztéseit, melyeket a gyűlés legnagyobbbbszt tudomásul vett és elfogadott.

Elintézték a többnyire adminisztratív jellegű felebbezési ügyeket, mely után a debreceni és máramaroszi, tehát a tiszántúli református egyházkerület két jogakadémiai tanári karának azon előterjesztését tárgyalta le a közgyűlés, melyben a jogakadémiákon kötelező kolloquálás eltörlését kérték.

Ezen pont tárgyalásánál heves vita indult meg, amelynek eredménye volt, hogy kimondták: 1913. szeptember 1-től senki sem köteles kolloquálni a jogakadémián s a mai naptól kezdve a kolloquiumi díjakat is megszüntették és ezeket most már a segítő egyesület javára kell befizetni.

A gyűlést holnap folytatják.

A HÁBORU

Előnyben Törökország Szerbia ellen

A balkáni háborúról a következő táviratok számolnak be:

UGRON KÖVET UJABB LÉPÉSE.

Bécs, november 20.

Ugron István követ a Prohászka-ügyben újabb lépéseket tett Pasicnsnál. Ezeknek az újabb lépéseknek nincs ultimátum karakterük, mert a válasz megadására nem szabnak határidőt. Jól értesült körök a helyzetet valamivel kedvezőbben ítélik meg, mert különösen a konzul dolgában az összes hatalmak teljesen jogosultnak ismerik el Ausztria és Magyarország álláspontját.

KÉSZÜLŐDÉS BELGRÁDBAN.

Belgrád, november 20.

Nagy feltűnést kelt a városban, hogy azokat az ujoncokat, akiket a balkáni háború kitörésekor, mint alkalmatlanokat elbocsátották, most sorozásra újra behívták. Tegnap és ma egész nap folyt a Duna-divízióhoz tartozó ujoncok sorozása.

HÁZKUTATÁS PROHÁSZKÁNÁL.

Belgrád, november 20.

A „Stampa“ azt állítja, hogy Prohászka prizrendei osztrák-magyar konzul agitált az arnauták örében, hogy ne adják meg magukat a szerbeknek és biztosította őket, hogy ha elesnek a harcban, feleségeikről gondoskodni fognak. A szerb kormánynak ezt értésére adták, mire Prohászkanál házkutatást tartottak és ez alkalommal nála nagyos súlyos kompromittáló iratok kerültek a szerb katonai hatóságok kezére. Azt mondják, hogy Prohászka inspirálta az albánokat a Szerbiával szemben való ellenállásra.

ROMÁNIA A MONARCHIA MELLETT.

Páris, november 20.

A „Temps“ belgrádi levelezője jó forrásból állítólag azt az értesítést kapta, hogy a román követ is értesítette Pasicns miniszterelnököt, hogy a román kormány teljesen csatlakozik Ausztria és Magyarország álláspontjához.

BOLGÁR VÉLEMÉNY.

Szófia, november 20.

Igen jól értesült körökből jelentik: Szerbiának Ausztriához és Magyarországhoz való viszonya változatlanul feszült és a legnagyobb aggodalomra ad okot.

NINCS MOZGÓSÍTÁS.

Budapest, november 20.

Több reggeli lapban ma újból felbukkannak ah adsereg mozgósítására vonatkozó hírek. A legilletékesebb helyről jött értesítés szerint minden mozgósításra vonatkozó hír teljesen alaptalan.

A FLOTTAPARANCSNOK JELENTÉSE.

Konstantinápoly, nov. 20.

A bujuk-csekmedsei török flottaparancsnok e hó 17-iki távirata a következőket jelenti: A csendet, mely éjjelig tartott, reggel fél négykor golyószóró tüzelése szakította meg, amely a Kalieratia magaslatain elhelyezett őrcsapatoktól eredt. A tüzelés megszakításokkal négy óta 15 percig tartott és az egész vonalon hat óra 10 perckor megkezdődött. Miután megállapítottuk az ellenség hadállását, megkezdjük a Heiradendombon álló ellenséges hadtestek támadását. A csapatokban nagy károkat okoztunk.

KUROPATKIN A BOLGÁR SEREGBEN.

Konstantinápoly, nov. 20.

Itt azt híresztelik, hogy Kuropatkin tábornok, az orosz-japán háború szerencsétlen vezére, a bolgár főhadiszállásra utazott, és át fogja venni a bolgár sereg vezerségét.

A BOLGÁROKAT VISSZAVERTÉK.

Konstantinápoly, nov. 20.

Este ide érkezett tisztek jelentése szerint, a csataldzsi vonalon a tegnapi nap aránylag nyugodtan telt el. Reggel heves ágyutüzeltést halottak, mely azonban csak rövid ideig tartott. Ugy látszik, hogy a bolgárokat Cekmedzsénél is véglegesen visszaverték.

A TÖRÖKÖK ELŐNYBEN.

Konstantinápoly, nov. 20.

A nagyvezírhez érkezett sürgöny jelenti, hogy a 8. hadosztály tegnap reggel visszaverte a bolgárokat, midőn azok frontja ellen előnyomultak. A bolgárok nagy veszteségeket szenvedtek. Midőn a bolgár gyalogság nyomult előre a hadosztály ellen, azt is nagy veszteségekkel verte vissza. A tüzéségi harc ma az egész fronton folyik.

NAZIM PASA JELENTÉSE.

Konstantinápoly, nov. 20.

Nazim pasa főparancsnok ma a következő táviratot intézte a nagyvezírhez:

A tüzharc tovább tart, de gyöngébb mértékben, mint tegnap. A bolgár gyalogságot is, mely néhány ponton elő akart nyomulni, az egész vonalon visszavertük.

FEGYVERSZÜNET MONTENEGRÓ ÉS TÖRÖKORSZÁG KÖZÖTT.

London, november 20.

A legjobb forrásból hire jár, hogy Törökország és Montenegro közt küszöbön áll a fegyverszünet, amelynek a megkötése már csak órák kérdése.

TÖRÖKORSZÁG A HÁBORU MELLETT.

Konstantinápoly, nov. 20.

A minisztertanács a hadügyminiszter meggyőző jelentése alapján elhatározta, hogy a háborút a legnagyobb eréllyel tovább folytatja.

Az evolúció problémája

Kovács Gábor dr. előadása a Debreceni Szabad Iskolában.

Az Ipartestület disztermét nagyszámu és összetettségében igen érdekes képet mutató közönség töltötte meg tegnap, szerdán este is, amikor a Debreceni Szabad Iskola előadásai keretében Kovács Gábor dr. egyetemi magántanár, a jogakadémia tanára tartott egy igen vonzó s minden tudományos megalapozottsága mellett is népszerűen felépített előadást az evolúció problémájáról.

Sokat beszélünk manapság az evolúcióról s a Társadalomtudományi Társaság most november végén tartandó jubiláris üléséi alkalmával is arról a kérdéstről fog tárgyalni s ankétet tartani, van-e vajon társadalmi haladás? Néhány éve pedig — emlékezhetünk még rá — épp az volt a progresszivek és a konzervatívok között egy ily társadalomtudományi társasági vita alakalmával az ütköző pont, vajon mi a társadalmi fejlődés iránya? Ezért sem volt érdektelen e problémával foglalkozni.

Kovács Gábor tisztán tudományos szemüvegen keresztül nézve a dolgokat, azt fejtegette, hogy mi az oka az evolúciónak? Ismertette a tudomány álláspontját az evolúcióról, hivatkozott Heraklitoszra, aki a híres „panta rei“ mondásával már megsejtette az evolúció lételetét, hivatkozott a szintén homályosnak mondott Hegelre, aki a tézis-antitézis és szintézis sajátos formulájában hasonlóképpen kifejezést akart találni a fejlődésre. De ezek a spekulációk még a fejlődés okáról nem szólnak. Az ok kutatására indító impulzust a társadalomtudomány a természettudománytól nyerte s a Darwin fellépése vitte erre a szociológiát. Itt bővebben megvilágította azt az összefüggést, amely a Darwin 1859-ben megjelent munkája és a régebbi nemzetgazdaságtan, főleg a Malthus műve (1798.) között volt s kifejtette, mikép áll összefüggésben a létért vívott nagy harcnak Darwintól felállított s a szerves világ fejlődését megmagyarázni óhajító elve a társadalomtudomány által a népesség szaporodásáról hirdetett tételekkel. Kitért Spencernek organikus elméletére s az „alkalmasabb által való túlélés“ folyamatára, hogy mindezek után kimutassa, mennyiben alkalmazható mai tudásunk alapján a darwini és spenceri evolúciós elmélet a társadalmi fejlődésre. Példákkal világosította meg azt a különbséget, amely a természeti és a társadalmi világ között van s ebből azt vonta le, hogy a biológia tételeit nem lehet alkalmazni mindenhol a társadalomra s így ennek a fejlődésére sem. A létért való harc nem az igazi ok s a népszaporodás nem a valódi motor a társadalmi evolúcióban. Ismertette ugyan az ezen felfogást képviselő elméleteket, de ezek után induktív alapokon rátért annak az igazi oknak az ismertetésére, amely a társadalmi fejlődés motorát képezi. Ez szerinte a szociológia legújabb állása alapján, amelyet Oppenheimer, a jelenleg Budapesten időző berlini

Megkezdődött a karácsonyi nagyvásár

LANTOS Csipkeáruházában Sas-n. 4. Tiszta selyem harisnya minden színben, párja 6 korona.

szociológus képvisel, a kollektív szükséglet, tehát az egyéni szükségleteknek azon része, amelyet az egyes ember magában nem, hanem csak társadalmi összeműködés, kooperáció alapján bír kielégíteni. Vázolta ennek a társadalomgazdasági életre való beleiátszását, főleg az utóbbi másfél évszázad óta, nagy vonásokban, első sorban az angol ipari forradalom tényei után, amelyek a találmányok s a nagy gyár-rendszer kialakulását lehetővé tették. Majd néhány vonással a mi hazai viszonyainkat is bemutatta, szembe állítván a falut és a várost, a fejlődésre csak nehezen képes s a fejlődésre alkalmas alakulatot. Végül még összegezte az elmondottakat s utalt arra a nagy törvényszerűségekre, amelyet a kozmikus világ egységéről még ma csak sejtünk, de amelyet még kifejezni nem tudunk. Addig, amíg ezt megtaláljuk, csak külön-külön lehet törvényeire visszavinni a szerves, szervezetlen és a társadalmi életet, bár az energika már is kísérletet tesz az egységes törvény megállapítására. Mivel azonban ez már kívül esik feladata keretein, ő neki csak a társadalmi fejlődés kérdésével kellett itt foglalkoznia.

Az előadást, amely értékes fejtegetései-vel mindvégig lekötötte a közönség figyelmét, zajos tapsokkal jutalmazták.

Művészet

MANÉN JOÁN.

E nagy művész november 26-án tartandó hangversenyt állandóan fokozódó érdeklődéssel várja a debreceni közönség. A nagy érdeklődés teljesen indokolt, ha ismerjük Manén tökéletes művészetét, nagy hírét és varázsos egyéniségét. Manén s Casals Pablo azok, kik a spanvol művészet hírét a megérdemelt legmagasabb polcra emelték s Debrecen közönsége mindkettőt hallhatta a Filharmónia tavalyi hangversenyén. Mindkét spanvol művész páratlan a maga nemében s bizonyára a kedveltebb hegedűnek is van része abban, hogy Debrecen közönsége a hegedű fejedelmét akarta és akarja ismétellen hallani. Hogy számosan vannak ilyenek bizonyítva az is, hogy dacára annak, hogy maidnem egy hét választ el bennünket a hangversenytől, számos jegyet vittek el a Csáthv cégnél kapható Manén hangverseny jegyeiből, úgy hogy az estére bizonyára zsufolt ház lesz.

A debreceni közönségnek nagykedvelt művésze, Dienzl Oszkár zongoraművész fogja Manént kísélni, sőt egy önálló számmal is szerepel a programmon.

A fénvesnek ígérkező hangverseny műsora a következő:

1. Saint Saens. Violinkoncert H-mollban op. 61. Allegro non Troppo — Andantino quasi allegretto — Molto moderato e majestese. Manén Joán.

2. a) Polonvi E. La mer. b) Dienzl O. Menuette (dans le style ancien). c) Max Tovel. Hexentanz. Dienzl Oszkár.

3. a) Bach. Sarabande és Doble. b) Beethoven. F-dur Románc. Manén Joán.

4. a) Senaillé—Manén. Intreductio és Presto. b) Martini—Manén. Gavotte. c) Daquin—Manén. A Kakukk. Manén Joán.

5. a) H-hav Jenő. Humoreske. (Debrecenben először.) b) Paganini—Manén. J. Palpiti. Manén Joán.

Tagok belépő díjat nem fizetnek. Nem tagok Csáthv Ferenc könyv- és zeneműkereskedésében s este a pénztárnál kaphatnak jegyet 6, 4 és 2 koronáért.

Hartstein Péter

Fekete keretes gyászlap jelenti, hogy ismét egy munkás élet szakadt meg, egy becsületes lélek szállt el porhüvelyéből, egy emberséges, jó szív szünt meg dobogni.

Most, amikor már Hartstein Péter lehunytt szemekkel fekszik, amikor puritán egyszerűsége már nem tiltakozhatik az ellen, hogy nevét a nyilvánosság legnagyobb eszköze, az újság, hasábjaira vegye, most jutunk csak oda, hogy méltó elismeréssel merjük megemlíteni s elmondani, hogy mintaképe volt a derék embernek. Soha sem szerette a nyilvánosság hangos szerepléseit, szinte magába zárkózott volt a lelke, mintha bántaná a kijelőkben annyiszor megnyilatkozó hazug fény. Pedig ott, ahol a tettek kellettek, bármint áldozatról lett légyen is szó, első volt az áldozatokban, mihelyt nemes, kulturális, emberbaráti célokat szolgáltak ezek.

Munkás élete például szolgálhatott volna mindenkinek, mert ellentéte volt a mai életberendezéseknek, amelyeknek egyik alapja a panaszkodás, a tehetetlen siránkozás, az ő életelve pedig a folytonos, becsületes, kitartó, csak a saját erejére támaszkodó munkaszereget és munkabecsülést volt. Mert nemcsak szerette a munkát, de meg is becsülte azt mindenkinél.

Életében soha sehol nem szerepelt, beforrott e kálvinista város puritán egyszerűsége a lelkébe.

Annál mélysegebb a gyász, annál nagyobb a fájdalom minden ismerősnél, minden alkalmazottjánál, mert kiváló, ritka tulajdonait ismerte és becsülte mindenki.

Gyászkeretes halotti jelentésének szomorú betűi fájdalmas részvétellel hirdetik a világnak, hogy ez a ritka szép élet ért véget. Egy hosszú élet, amelynek minden órája a becsületes munkának volt szentelve s amelynek befejeztével most nyugalommal állhat meg a lélek a legfelsőbb bíró előtt.

A mai élet forgatagában, pénzt, vagyont hajhászó korban az elismerés és irigység egyes érzelmeivel tekintettek az ő munkásságára, mert tudták, hogy a becsületes, fáradhatatlan és szorgalmas munka megteremtette a gyümölcsöt s hogy Hartstein Péter a hatalomnak, a vagyonnak, amely ma szinte az az egyedüli alapja, birtokosa. Félős tisztelettel tekintettek a névre, amely gazdagságot jelentett, de vajmi kevés ember, vagy talán senki sem gondolt arra, hogy követni kellene a példát, amelyet az ő élete nyújtott, amely élet a magyarság gazdasági erejének növelésére, megtartására volt utmutató. És igazuk sem volt azoknak, akik talán az irigykedés gyengeségével tekintettek reá. Azok, akik ismerték az öreg urat, tudták és tudják, hogy nála a munka öncél volt, nem eszköz tökégyűjtésre, vagy ha és amennyiben igen, csak nemes célért nemes eszköz.

Családjá és a munka. Ez a két szentség volt előtte, amelyért élt és dolgozott. — A munka szeretetében szerette ezt szegény magyar földet is, amelynek rögeihez ragaszkodott s amellyel együtt élt. Nem vált meg soha a földtől, amely teret adott neki a dologra. Ifjúságának első éveitől öregségének utolsó napjáig foglalkozott gazdaságával, a gazdál-

kodással, a földdel. Megbecsülte a termőföldet, a magot.

Félszázadon át bérelte nagyatyja a nagyhirű Edelsheim-Gyulay-féle nagyhegyesi birtokot, amelyet ő azután, még kezdő gazdálkodó fiatal korában megszerzett. Kifáradhatatlanul szorgalmas munkában töltötte el az ifjúság és férfikor éveit, míg ma Debrecen és Hajdúvármegye legelső virilistájává lett. E virilis jog is kötelességeket, munkát adott neki, mert bár sohasem volt hangos tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának, mindenkor érdeklődött a közügyek iránt s különösen fiatal éveiben igen is részt vett Hajdúvármegye közügyeinek intézésében — mindig a vármegyénél tartotta meg virilis jogon tagságát — és különösen a restaurációknak egyik nevezetes, befolyásos és tekintélyes embere volt.

Amennyire szerette a magyar földet, annyira nem volt érzéke a tőkegyűjtés egyéb eszközei iránt. Igaz, hogy a földet azután úgy szerette, hogy arra minden idejét rááldozta és nem is jutott ideje, hogy bankok, pénzügyi vállalatok műveleteibe avatkozzék bele és tekintélyes vagyonával, óriási munkabírásával és energiájával más téren is fejtsen ki tevékenységet. Hanem azután gazdának tökéletes gazda volt és épen azért azzal a munkával, amelyre adta magát, mint egész ember foglalkozott. Mint ahogy minden dolgának egész embere volt.

Vagyonát kizáróan gazdálkodással szerette. Előtte csak a földnek, a gazdálkodásnak volt nagyobb tisztelete, bár elismerte az iparnak és kereskedelemnek nagy fontosságát is.

Híres ismert gazdálkodó ember volt.

Birtokait a legnagyobb szakszerűséggel vezette, a bevált régi gazdasági gyakorlat mellett szívesen és örömmel üdvözölt minden gyakorlatban is hasznos újítást s ismerte a földművelés modern vívmányait, amelyeket alkalmazott is. Birtokait olyan mintaszerűen vezette, hogy országos hire volt s minden gazdálkodó tisztelettel emlegette az ő nevét.

Óriási munkásságán kívül megszerezte számára ismerői s általában mindenkinek szeretetét puritán jelleme — vasember volt. Mindenki tudta róla, hogy fölfogásához, lelkéhez a gyenge, a férfihoz a tiszta lelkiismerethez és becsülethez a gyanunak még árnyéka sem férhet hozzá. Nemes önzetlen embernek ismerte mindenki és az is volt. Bár vagyona, társadalmi állása, munkássága és érdemei révén jogosan számot tarthatott volna kiüntetésekre, elismerésre, méltóságokra, mégis ezekre soha sem vágyott. Egyszerű ember volt lelkében. A magtermő, kalászos magyar föld egyszerűsége, tisztasága nyilvánult meg benne.

És éppen ezért, mert olyan munkás volt maga is, értékelni tudta a munkát, óriási személyzetével rendkívül humanusan és nobilisan bánt, régi gazdatisztjeinek nyugdíjat adott. Személyzete szerette, ragaszkodott is hozzá. Ritka dolog volt, hogy valaki elhagyja szolgálatát. Csak nemrégiben ez év júniusában halt el egyik nyugdíjas gazdatisztje, aki 62 éven át lakott nála.

Visszavonultságára érdekes fényt vet az adoma, amely Hartstein Péterről ismer-

Üzletemet Csapó-u. 10. sz. alá (az udvarban, keresztépület) helyeztem át. Apródy József,
Piacz-u. 30. szám alól **Piac-u. 30. sz. alatti üzlethelyiség azonnal kiadó.**

tes: Egyszer a családjának Hartstein Pé

— Egyes istállóba, ah gazdám figy ökör nagyon a kis esetből rozás, hogy szen 150 em lehet olyan, hatással ne

De ez azt, hogy sz dig nyitva v lamit, üres sők egyike, re áldozatot ványt tett e tozó tőkét család is na gény leányo vére ujjab

Amilyen kában, olya nak élt s cs volt. Ötve pesten, aho nőkének le nátt vette e meke, nagy köre s az a

Három operáltak, tani az öre Halálán adta ki a c

Özv. H maga és cs és megtört len férje, a Péter Hajd stb., munk ságának 5. vedés utá Drága hal és fél óra számu ház hó 20. Öz Róza testv és neje D neje Guttr Halbrohr Lichtschei Kohn Er Jennv és Riza és f Nándor és Hartstein onka. MÓ ván. Marj Schreiber

L

Éjjele

Az E dött ki, a konzul m tóságok konzul pa litottak a ezt az monarchi küldte le vizsgálat

tes: Egyszer megkérdezték mért él csupán a családjának, miért kerüli a társaságot. Erre Hartstein Péter így felelt:

— Egyszer a birtokomon bementem az istállóba, ahol több száz ökör állott. Béres gazdáim figyelmeztettek, hogy az egyik ökör nagyon vad és rugós, vigyázzak. Ebből a kis esetből szűrődött le bennem az elhatározás, hogy tartózkodjam a társaságtól. Hiszen 150 emberből álló társaság is aligha lehet olyan, hogy legalább egy tagja bántóhatással ne legyen az emberre.

De ez a zárkózottság nem jelentette azt, hogy szívét is elzárta volna. Szíve mindig nyitva volt. Soha senki, aki kért tőle valamit, üres kézzel nem jött el. Ő volt az első egyike, akik a debreceni egyetem részére áldozatot hoztak. Kétezer koronás alapítványt tett erre a célra, amely ma is kamatozó tőkéje az egyetemnek. Ezenkívül a család is nagyobb alapítványokat tett szegény leányok részére s most az elhunyt nevére újabb alapítványt tesznek.

Amilyen példaszerű volt élete a munkában, olyan volt a családban is. Családjának élt s családi élete mintaszerű és boldog volt. Ötvenöt év előtt nősült meg Budapesten, ahol az izraelita hitközség akkori elnökének legfiatalabb leányát Stern Karolinnát vette el. Most özvegye és kilenc gyermeke, nagyszámu rokonság és ismerősök köre s az alkalmazottak serege siratja.

Három hét óta betegeskedett, meg is operálták, de a műtét nem tudta meggyógyítani az öreg urat, aki ma elhunyt.

Haláláról a következő gyászjelentést adta ki a család:

Özv. Hartstein Péterné Stern Karolin a maga és családja nevében mély fájdalommal és megtört szívvel tudatja, hogy felejtethetetlen férje, a legjobb apa és nagvada Hartstein Péter Haiduvármegye bizottságának tagja, stb., munkás életének 80-ik, boldog házasságának 55-ik esztendejében, hosszas szenvedés után, folvó hó 19-én este elhunyt. Drága halottunkat folvó hó 21-én délelőtt 10 és fél órakor temetik el Széchenyi-utcai 7. számú házából. Debrecen, 1912 november hó 20. Özv. Jakobovits Ignáczné Hartstein Róza testvére. Gyermekei: Hartstein Gyula és neje Dósa Mancsi, Hartstein Kálmán és neje Guttmann Irma, Hartstein Ida és férje Halbrohr Adolf, Hartstein József és neje Lichtschein Luiza, Hartstein Sámuel és neje Kohn Erzsébet, Hartstein Dezső, Hartstein Jenny és férje Schreiber Lajos, Hartstein Riza és férje Weinberger Lajos, Hartstein Nándor és neje Grünwald René. Unokái: Hartstein Klára, Halbrohr János, Imre, Leonka, Mórócz, József, László, Hartstein István, Margit, Endre, Hartstein Rózsika, Magda, Schreiber Tibor, Weinberger László, Ilonka.

LEGUJABB

Éjjeli telefonszolgálat

Budapest, november 20.

Az Esti Ujság Szerbiába tudósítót küldött ki, aki most jelentette, hogy Prohászka konzul ma elutazott Úszkübbe s a szerb hatóságok minden kívánságát teljesítették. A konzul panaszt tett amiatt, hogy őrséget állítottak a háza elé, amire azzal feleltek, hogy ezt az ő biztonsága érdekében tették. A monarchia külügyminisztere Edl konzult küldte le Belgrádba, hogy tartson ez ügyben vizsgálatot. A konzul el is indult, de a szerb

kormány kijelentette, hogy biztonságáért nem vállal felelősséget. Edlnek Úszkübig vonaton, onnan lovon kell utaznia, az ut öt napig tart.

Szófia, november 20.

A csatlódsai csapatok parancsot kaptak, hogy ne folytassák az ellenségeskedéseket, hanem csak elfoglalt állásukat igyekezzenek megtartani.

Belgrád, november 20.

A szerb sereg egy újabb hadteste megérkezett az Adriához.

Választási mozgalmak az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegyében

Megüresedett Kiss Ferenc állása

Mint hogy a mai egyházkerületi közgyűlés Kiss Ferencet az ujonnan létesített teológiai tanári tanszékre megválasztotta, tehát az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegyei esperességről távoznia kell. Állása jövőre viselőjének személye körül eddig eltérők voltak a vélekedések, mert e tekintélyes helyzetet betöltött egyházmegyét a legutóbbi egyházi változások és alakulások igen érzékenyen érintették, amennyiben dr. Baltazár Dezsőt püspökké, most pedig Kiss Ferencet teológiai tanárrá szölitotta el a közbizalom az alsószabolcs-hajduvidéki esperesi székéből s bár esperességre kiválóan alkalmas egyénekben az egyházmegye ma sem szűkülökdi: mégis megnehezíti a választást éppen az a körülmény, hogy a sok érdemes jelölt között s még inkább támogatóik között, szinte kizártnak volt tekinthető egységes pártalakulás. — Heves előcsatározások játszódtak le a kulisszák mögött idáig is, mert az esperesség megüresedése szinte elkerülhetetlennek látszott. Ma azonban az egyházmegye vezetősége helyes mederbe terelte a nehéz kérdést, amidőn igen bölcsen összeegyeztetni kísérte meg az egymástól elütő vélekedéseket egy bizalmas értekezleten, melyen Kovács Gyula alispán, egyházmegyei gondnok és Kiss Ferenc, a távozó esperes elnökölték, közvetlen a tanárválasztás után a teológiai dékán hivatalos helyiségében. A különböző pártállású vezetők s részben maguk a jelöltek, jelölő értekezletet tartottak s az alsószabolcsiak közötti hagyományos türelem és egymás álláspontjainak tiszteltetésben tartása ma is fel-emelően szép egyetértéssé jegecesedett ki, a midőn először Jakucs Sándor hajdusovátai, majd Bélteky Lajos hajdusoboszlói lelkészek önként léptek vissza az esperes-jelöltségtől, hogy biztosítsák a teljes egyhangúságot Szabó Lajos hajduhadházi lelkész számára, ki erre a kiténtető bizalomra képzettsége, rátermettsége, tisztasága, tiszta ítélőképessége, mindenre kiterjedő figyelme zálogaival tökéletesen rá is szolgált s akiben a jelenlévők is teljes garanciákat láttak arra nézve, hogy e kiváló helyzetű egyházi közület a maga nemes tradícióit az ő vezetése alatt megőrizni és sértetlenül fentartani képes leend.

Mint hogy azonban nem pusztán az esperesi állás, hanem az összes tisztségek is megüresednek a vezetőség lemondása folytán: megállapodások jöttek létre a jelölő ér-

tekezleten minden egyházmegyei tisztségre vonatkozóan. A jelölések a következőleg ejtettek meg:

Esperes Szabó Gyula.

Gondnok Kovács Gyula.

Tanácsbírák egyházi részről: Benkő Lajos, Tóth Lajos, Jakucs Sándor, Ilyés Endre, Bertalan Gábor, Veres Géza, Mészáros Lajos.

Tanácsbírák világi részről: Padrah Sándor, dr. Malatinszky József, dr. Nagy Gábor, Csorhány László, Somossy Béla, dr. Benedek János, Szomjass Gusztáv.

Egyházi főjegyző: Bélteky Lajos.

Egyházi aljegyző: Ajtay Jenő.

Világi főjegyző: Papp Sándor.

Világi aljegyző: Simon Károly.

Ezen jelölések a legteljesebb megnyugvás lehetőségeit s a jövő kormányzás tisztaságának garanciáit nyújtják s bizonyos reménységet rejtenek magukban arra nézve, hogy a bizalom letéteményesei — a választó presbiteriumok — köztetszésével találkoznak

HIREK

— **A trónörökös berlini látogatása.** Berlinből jelentik: Ferenc Ferdinánd trónörökös pénteken délelőtt tíz órakor érkezik az anhalti pálvaudvarra, ahol Vilmos császár fogja üdvözölni. Az álmáson diszszázad vária a trónörököst, a ki jelen lesz az utonok felavatásán, aztán Vilmos császár családi reggelit ad vendége tiszteletére.

— **Szabad Iskola.** Csütörtökön Nvárv Béla ref. főgimn. tanár tart előadást a Szabad Iskolában Tudomány és föltevés címen. Az előadás vázata a következő: Euklidesz és Bólvai geometriája. A mechanikai elvek. Az energia megmaradása. Az érdekes természettudományi előadás, mely az általános műveltséghez bizonyára hozzátartozó ismereteket fog nyújtani, este 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1. c. sz. II. em.) kezdődik s teliesen ingyenes. — Kívánatos, hogy minél nagyobb számú érdeklődő közönség hallgassa meg.

— **Műhelyi gyakorlati tanfolyam.** A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskolán november hó 25-én esti műhelyi tanfolyam veszi kezdetét, melyen a kovács, lakatos, géplakatos mesterségek különböző mintáit lehet elsajátítani. Elkészítési tárgyat mindenki szabadon választhat, a készített tárgyak az illetők tulajdonát képezik, csupán az elhasznált anyag értékét kell megfizetni. A tanítás ingyenes. A felvehető munkások száma korlátolt. Jelentkezni lehet az intézet műhelyfőnökénél, ki készséggel szolgál felvilágosítással.

— **A városi bérház.** A bérházépítő bizottság ma délelőtt tartotta meg Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklete alatt ülését, a melyen Pavlovits Károly műépítész adta elő előterjesztéseit, amelvekhez a bizottság hozzájárult. Javasolta a bizottság a házazmentes padló elkészítésére az Eubolit társasággal a szerződés megkötését. ha a társaság két évi iótállást vállal. Tisztázódott az a kérdés is, hogy az építés igen lanvhan, ellenőrzés nélkül folvik. Miután az építést a város végzi, ő is tartozik az ellenőrzést végzetni s ezért díjazás mellett Bruckner Ödön okleveles építőmestert, mérnöki hivatali rajzolókat alkalmazták. Kimondta még a bizottság, hogy a homlokzatot bedeszkatálja tekintettel az időjárásra.

— **Uj ügyvéd.** Erdős József dr. debreceni ifiu, Erdős József dr. teológiai akadémiai tanár fia ma Budapesten kitünő eredménnyel tette le az ügyvédi vizsgát.

— **Jászi Viktor dr. felszólalása.** A református közgyűlésről tegnap közölt referatánkban elírás folytán tévedés csuszott be ott, ahol Jászi Viktor dr. felszólalásáról volt szó. A tudósítással ellentétben Jászi Viktor dr.-nak az volt az álláspontja, hogy Sulvok István indítványának az a része, amely a múlt évi egyetemi határozat visszavonásával fenyegetőzik, hagvassék ki, mert a tavalyi megállapodástól egyoldalulag visszalépni jogi és erkölcsi lehetetlenség és nincs is ok arra. Protestáns egyetem föllátása ma lehetetlenség.

— **Dinamit szerencsétlenség egy lakodalomban.** Aradról táviratozzák: E hó 17-én Almászegres községben sulvos szerencsétlenség történt egy lakodalom alkalmával a román népeknél szokásos dinamitrobantásból kifolyólag. Zdremszán Imre leánvát vitte át a lakodalmas nép a szomszédos Magyarád községbe. Azon a kocsin, amelyiken a menyasszony ruhaneműje volt, ült Dragán Demeter, aki a kocsi elindulása előtt előrántott egy dinamit patronát s a gyújtó zsinóriát meggyújtotta. A patron idő előtt robbant fel s Dragán Demeternek egyik kezét leszakította, azonkívül arcán s lábán megsebesítette. Sulvos sebeivel az aradi kórházba szállították.

— **Nagy tüzek.** Fővárosi tudósítónk ielenti: Az óbudai halógvár öntő helyisége ma délután kigvuladt és leégett. Ugyancsak kigvuladt a Rákoson a 13. számú, majd erről a 14. számú hangár és három repülő géppel együtt elégett. A kárt szenvedett aviatikusok Bajion, Csók és Zseni. A kár mind a két helyen igen nagy.

Bolti szolgál azonnal felvétetik a Linoleumban.

— **A honvédtüzérség egvenruhája.** Fővárosi tudósítónk ielenti: Tegnap délelőtt tíz óraker üfelsesége megtekintette az új honvédtüzérség formaruháit. Délelőtt tíz óraker megjelentek Hazai Samu báró honvédelmi miniszter és Kárász Ernő vezérőrnagy a királyi várban és utánuk hat honvédközlégény következett a honvédtüzérség különböző formaruháiba öltözve. A király elsőben rövid kihallgatáson fogadta Hazai honvédelmi minisztert. Azután a lakosztályához tartozó abba a terembe ment, ahol a hat közlegény várakozott. A közlegények a honvédtüzérségek dísz- és tábori formaruháit viselték. Az új formaruha szabása és színe teljesen megegyezik a közös hadsereg tüzérsége formaruhájának szabásával és színével, de rajta van a magyar címer is és vitézkötes díszíti. A király meglezetedését fejezte ki a látottak fölött.

— **Halmágyi fiók-üzletében** Piac-u. 32. (volt Szedlák-ház) a nagy Occasio-eladás megkezdődött.

— **Semmering Bécs mellett.** Ezen elsőrangú télisporthelvet különösen aianíniuk. Az összes Ski- és rodipálvák stb. 14 nap óta a legjobb állapotban vannak.

Üzletáthelyezés.

Figyelem! Figyelem!
A legnagyobb szücsáru-vállalat.

Az elsőrangú szücs- és szörmeáru nagy raktáram, melyet hosszú évek után oda fejlesztettem, hogy most a legkényesebb igényeket kielégíthessem. Piac-u. 42. alól **Szentanna-u. 3. sz.** alatt találjuk. Teljes tisztelettel **VEGR GYULA**, szücs m.

A meghülés következményeit

sokkal könnyebben viseljük el, ha egy ideig Scott-féle Emulsiót szedünk és ezáltal a testet állandóan új erőhöz juttatjuk. A Scott-féle Emulsió hatása oly kipróbált és elismert, hogy sokan felnőttek épügy, mint gyermekek rendszeresen szedik a meghüléssel fenyegető időben, vagy a hidegebb időszak beállta előtt, hogy a meghülésnek elejét vegyék. A test ellenállóképessége ezáltal rendkívül fokozódik, ami különösen gyengébb szervezett embereknel, akik különben minden időjárásváltozásnál hülésekkel bajlódnak, kívánatos hatás.

A legtisztább és leghatékonyabb alkatrészekből készült és a különleges Scott-féle eljárás által élvezhetővé és jóízűvé tett Scott-féle Emulsió megbízható és alkalmas szer az egészségnek tartós és gyors megerősítésére.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeggel küld Scott és Bowne G. m. b. H. címére Wien, VII., akkor egy győgytár úján próbadagot küldünk.

— **Letartóztatott színész.** Saió György a tasnádi szintársulat egyik tagja Kulinszky Viktor színésztársától több ruhaneműt és egy pár cipőt lopott. Aztán megszökött Debrecenbe. A tasnádi csendőrség táviratban kereste meg a debreceni rendőrfőkapitányságot és kérte a tolvai színész letartóztatását. A rendőrség kutatni kezdett Saió után s midőn ma föltalálták, letartóztatták és átadták a tasnádi csendőrségnek.

— **Homoki Aladár** kitünő cigányprimás ki eddig külföldön aratta sikereit, ma csütörtökön és a következő napokon a Róvalkávészóban hangversenvez 12 tagból álló elsőrangú bandáiával. Mindennap új műsor, ma hatalmas megnvítő hangverseny. Szabad bemenet.

„József Főherceg Szálló“

BUDAPEST.

Modern, kényelmes, tiszta. Vendégszobák 3 K-tól feljebb. Gőzfűtés, lift. Jutányos pensió. A keli pályaudvarral szemben.

VIII., BAROSS-TÉR 2. SZÁM.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál folvó hó 19-én délután 4 órától kezdődőleg folvó hó 20-án délután 4 óráig a következő haláleseteket jelentették be: özy. Kocsis Jánosné Hódos Otília g. kath. 37 éves. Bleszikán János r. kath. 31 éves. Szilágyi Gyula g. kath. 42 éves. Weisz — fiu. (utónevet nem kapott) 1 óra. Hartstein Péter izr. 79 éves. Burger Adolf izr. 34 éves. Dávid Eszter ref. 7 éves.

— **Nagy Occasio** eladás megkezdődött Halmágyi Sámuel fő- és fióküzletében. — Rendkívül olcsó árak.

Debreczeni butorkészítő asztalosok árucarnak szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

II 968 TELEFON: 968 II

HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálósobák, ebédők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem téveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szmrna szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállítási árban bocsátja forgalomba.

Színház

HETI MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Hoffmann meséi*, operett. — (A bérlet.)
PÉNTEK: *Brezeda ur*, vígjáték. Ujdonság. (B bérlet.)
SZOMBAT: *Sötét pont*, bohózat. Ujdonság. (C bérlet.)
VASÁRNAP: Délután *Kis gróf*, operett. (Mérésékelt hegyárrakkal.)
VASÁRNAP: Este *Sötét pont*, bohózat. (Kisbérlet.)

Brezeda ur. Csütörtökön kerül bemutatásra az idény eme egyik kiváló vígjáték ujdonsága. A Magyar Színház állandó műsor darabja volt, amíg Farkas Ferenc „Farkasa” nem került színre. Az ujdonságban Zilahy egy fénves Lipótvárosi úi nemes alakításával fogja a közönséget meglepni. Zilahyn kívül Szabó Gyula, Vaida Ilonka, Utí Gizella Bérczi, Szászalmi stb. jutottak kitünő szerepekhez.

Hoffmann meséi. Ez a kiváló vígjáték pénteken kerül színre. A főszerepeket Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Csanádv Irma, Székely Gyula, M. Tordai Erzsí, Kassay Károly, Solti, Kemény Laios stb. játsszák.

Vasárnapi előadás. Vasárnap délután mérsékelt hegyárrakkal a „Kis gróf” kerül színre. főszereplők lesznek: Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Falussy, Csanádv Irma, M. Tordai Erzsí, Szabó Gyula, Bérczi Ernő, Kassay Károly.

A *Sötét pont*. Szombaton este kerül színre ez a legkacagtatóbb bohózat ujdonság.

Dr. Weisz József ügyvéd

irodáját

Hatvan-utca 1. szám

alá, az egyház új bérpalotájába (keresztépület I. emelet 38. szám)

helyezte át.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	778.50
Osztrák hitel	606.00
4 százalékos koronajáradék	84.40
Államvadás	681.00
Jelzálogbank	411.50
Rimamurányi	696.75
Salgótarjáni	710.00
Kőruti vasút	658.25

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/8 %, Berlin 4 1/8 %, London 4 1/16 %.

Budapesti gabonatőzsde.

Svars E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Busa októberre	11.99
1913. áprillisa	10.50
Rózsa 1913.	10.91
Zab 1913. május	7.88
Tengeri 1913. augusztusa	—
Tengeri szept.	—
Tengeri	—

Készára 5—10 olcsóbb.

Hatóságilag engedélyezett végkiárusítás

BOTTÓ KORNÉLNÁL,
Hungária mellett.
Az üzlethelyiség kiadó.

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

Mikor a pap meglátott, talpra ugrott és épp olyan melegen és nemes eleganciával üdvözölt, mint előző nap és épp úgy elragadt a modorával, mint akkor.

— Megigértem tegnap. — mondta. — hogy nem fogom elmulasztani az alkalmat, hogy meg ne látogassam az ön nagyvont tisztelt édesapját, amíg e partokon tartózkodunk. Amint látia, megtartottam a szavamat. Bátorkodtam a véleményét kikérni egy néhánv pontra nézve a sanscrit és hindu nyelvekre vonatkozólag, azzal az eredménnyel, hogy most már egyóra óta vitatkozunk anélkül, hogy egyikünknek sikerült volna a másikat meggyőzni. Anélkül, hogy magamat összehasonlíthatnám James Hunter West ural, akinek a neve szinte házi cikk minden orientalista tudósnál, bátor vagyok azt állítani, hogy éppen ez az egy kérdés az, amelyre nagy időt és gondot fordítottam és éppen ezért azt bátran mondhatom, hogy úgy tudom, hogy ebben az egy kérdésben nincs igazam. Biztosíthatom önt, uram, hogy a hétszázadik esztendőig, sőt még későbbi évekig is a sanscrit nyelv volt a közönség nyelve az indiai lakosság nagy részének.

— Én meg biztosíthatom önt, uram, hogy a sanscrit már régen halott nyelv volt abban az időben. — kivéve a tudósoknál, akik tudományos és vallásos kutatásokra használták, épp úgy, mint nálunk a középkorban a latint, sokkal azután, hogy mint beszélnivel már régen eltemették az európai nemzetek.

— Ha ön megkérdézi a puranosokat, azt fogja tapasztalni, hogy noha a teória általánosságban elfogadott, mégis tarthatatlan.

— Nem így van.

— Teliesen tarthatatlan. — mondta Ram Singh.

— És ha elolvassa a Ramavanat és főleg a kánoni könyveket a buddhista fevelemről. — kiáltott az apám. — azt fogja találni, hogy ez a teória teliesen megdönthetetlen.

— De nézze meg Kublarvagát. — mondta a látogatónk komolvan.

— És nézze meg Asoka királvit. — kiáltott az apám diadalmisan.

Amaz csak a fejét rázta. Az apám folytatta:

(Folyt. köv.)

1913—1912. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 374/1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Mezőlaborci Takarékpénztár r.-t. részére Müller Adolf debreceni lakostól 480 korona tőke, ennek 1908. év július hó 31. napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 112 korona 92 fill. perkölttség erejéig 1912. évi február hó 25-én bíróság lefoglalt és 2520 koronára becsült sörös ládák és üres hordókból álló ingóságok 1912. évi november hó 27-én, délelőtt 8 órakor kezdetét veendő és a Margit-fürdő telepen a sörraktárban megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debrecen, 1912. évi november hó 7.

Török Péter,
bírói kiküldött.

A debreczeni izr. szent egylet (Chevra-Kadisa) előjárósága mely fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdekes tagja

Hartstein Péter ur

életének 80-ik évében 1912 november hó 19-én jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1912 november hó 21-én délelőtt 1/211 óra kor fognak a Széchenyi-u. 7. sz. gyász házból az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kísérethez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkéretnek.

Debreczen, 1912 november hó 20-án.

Az izr. szent egylet előjárósága.

Figyelem!

Egyház-tér 3.

Állami, városi tisztviselő uraknak igazolványba szükséges visit képek Takács Vince fényképezésnél Egyház-tér 3. sz. kedvezményes árak mellett 2-3 nap alatt készülnek. Ugyanott feltűnő szép fényk. lev.-lapok 12 drb 3 koronáért.

1423 - 1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróságnak V. 2765/3—1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Wilhelm Ede részére debreczeni lakostól 122 kor. tőke ennek 1912. év május hó 18. napjától számított 5% kamatai és az eddig összesen 106 kor. 02 fill. perkölttség erejéig 1912. évi augusztus hó 1-én bíróság lefoglalt és 768 koronára becsült beton csövekből álló ingóságok 1912. évi november hó 21-én délután 2 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Zápolya-u. 6. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi október hó 24-én.

Olah Géza, bírói kiküldött.

BUTOR!

Telephón 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyaszonnyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám az udvarban.

Nézzé meg a

Donogán és Somossy feltűnést keltő kirakatait.

Debreczen, Kistemplombazár.

Szives tudomásul! A karácsonyi vásár Szabó Lajos Fiai

cégnél

női divatszövetekből, selymekből, velezből, és kartonokból :: mindenféle kendőkből ::

tetemesen

leszállított árak mellett

megkezdődött.

BÉCSI KIEGYEZÉSI IRODA

elvállalja az olyan cégek rendezését, melyek fizetési zavarokkal küzdenek, akkor is, ha perlés vagy zálogolás alatt állanak, a legkiváló feltételek mellett. Kiegyezési tőkepénzről, esetleg jóállásról szükség esetén csekély költség ellenében gondoskodás történik. Megkeresések Frank L. kiegyező címére Bécs, III., Weissgärberstrasse 8. sz. alá intézendők.

Megbecsülhetetlen

és megfizethetetlen gyógyszerül szolgál rheuma, köszvény, húlé okozta hasogatódás, nyilallás és szuródásoknál a kiváló hatású

Csillag növénysszesz.

Hírét és közkezdveltségét különösen annak köszönheti, hogy fent nevezett bajoknál kitűnő hatása van és már rövid idei használat után javulás és gyógyulás áll be.

Gyomorgyengeség, szélgyöres, fejfájás, köhögés, mellszorulás és több naponként előforduló bajnál :: kipróbált hatása van a ::

„Stella növény essentia fluid“-nak 1 üveg ára 40 fillér.

Mindkét kitűnő gyógyhatású szer több évi tapasztalás és kipróbálás után került forgalomba. Kiváló hatásuk rendkívül kedvelté és ismertté tette ugyanarra, hogy a legelterjedtebb házi szereknek tekinthetők.

Kapható a készítő REICHARD SÁNDOR Csillag gyógyszerárában Debreczen, Árpád-tér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választványt csatolni.

Allást keres

Cimbalom tanárnő magán órákat vállal. Cim leadandó kiadóhivatalban.

Különféle

Faj rózsaburgonya, tartós áru, kapható kicsinyben és nagyban a Deutsch-féle üzletekben.

30 éve fennálló üzletben legújabb férfi kalapok, kötött női, gyermek-kabátok, és sapkák, keztyűk, lábszárvédők, alsó tricott és gallérvédők alkalmi árban Schwarz M. L.-nél Piac-u. 52.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi iókarban tartását csekély díjazással elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Butorok beraktározására alkalmas tágas, száraz, nagyobb raktári helyiség kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközölködjön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Új szálloda. Merkur-szállodát Hatvan-u. 61. sz. a., melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam. — Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlő kerestetik a kávéháza és a szállodára. Esetleg külön-külön. Emerich Arnold.

Ha szándékszik pénzt takarítani, úgy olcsóbb el a hirdetés. Gyermek cipők 20/25 tartós, téli belés 2 kor. 40. Gyermek cipők 26/28 tartós, téli belés 3 kor. Fiu és leány cipők 29/34 tartós, téli belés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40.-től feljebb. A legtartósabb férfi női cipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón Klein Izsó nál, Csapó-u. 18

Welsz Ferencz gépüzemre beállított műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10—90.

Zsákok, vízmentes és rostáló-ponyvák úgy kölcsön mint megvételre, kötélárak, Zsinegek, hevederek, lópokrócok olcsón beszerezhetők Fohn József zsáküzletében Debreczen, Petőfi-tér 6. sz. (Aug. 1-étől az Ipar és Kereskedelmi kamara bérelőházában, a kir. fővárosi közpénztárnál.)

! Tüztől! || ! Tüztől! megsérült áruk

Férfi és női téli harisnyák, paplanok, ágyterítők, bársonyok, szövetek, bluzok, női ingek és alszszoknyák minden elfogadható árban elárusítom.

Blumenstein Vilmos
Piac-utca 14., a Bika-szállodával szemben.

Naponta friss csapoló u Pilsent és Kőbányai sörök.

PILSENI SÖRCSARNOK

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy a Pilseni Sörcsarnok vezetését átvettem. A t. közönség szíves pártfogást kéri illő tisztelettel

Szklanár József vendéglős.

Vasárnap délután uzsonnázás.

Piac- és Kossuth-u. sarkán.

Mérsékelt polgári árak.

Mérsékelt polgári árak.

PONTOS ES FIGYELMES KISZOLGALÁS.

Új női kalap

szalonunkat
Arany János-utca 1. sz.
alatt megnyitottuk. A nagy-
érdemű hölgyközönség szí-
ves figyelmébe ajánljuk.

TÖRÖK IRÉN és TSA.

„Kossuth Lajos”

DEBRECZEN, PIAC-U. 30. KORZÓ.

Csak Dr. Szelényi L. L. m. tejcrémje a legjobb arc- és bőrfinomító. Vegye meg!

Droguista árucikkek droguista árban, legnagyobb raktár francia, angol, amerikai illatszerekben és kosmetikai cikkekben.
Telefon 5—95.

Dr. Szelényi Árpád, gyógyszerész.

Legolcsóbb, legszebb és legjobb

férfiöltönyök és télikabátok

Grünfeld Adolf és Társa

férfi- és fiuruha-áruházában kaphatók

Debreczen,
Kistemplom mellett.

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

„mühelyét áthelyezte”

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Simonffy- utoza 55.	Ruhafestő.	Szőchényi- utoza 6.
Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.	
Varga- utoza 35.	Vegy-tisztító.	Vorbóczy- utoza 14.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.